

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 287'ye 1'inci Ek

**İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40
Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3950) ve Sanayi,
Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”

internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu.....4
- Muhalefet Şerhleri.....7

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

14/12/2021

Esas No: 2/3950

Karar No: 17

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Osman BOYRAZ ile 40 Milletvekili tarafından 16/11/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/3950 esas numaralı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 23/11/2021 tarihinde yaptığı 17’nci Birleşiminde birçok kurum ve kuruluşumuzun da katılımlarıyla görüşülmüş, kabul edilmiş ve Meclis Başkanlığına sunulan raporumuz 29/11/2021 tarihinde 287 sıra sayısıyla bastırılarak dağıtılmıştır.

Genel Kurulun 1/12/2021 tarihli 25’inci birleşiminde madde ihdası önergelerinin kabul edilmesiyle Teklife yeni 2’nci, 3’üncü, 4’üncü, 5’inci, 6’ncı ve 7’nci maddeler eklenmiştir. Bu maddeler, Genel Kurulun 11/12/2021 tarihli 33’üncü birleşiminde İhtüzüğün 88’inci maddesi uyarınca Komisyonumuza geri verilmiştir.

Teklifin geri verilen 2’nci, 3’üncü, 4’üncü, 5’inci, 6’ncı ve 7’nci maddeleri, Konya Milletvekili ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya ALTUNYALDIZ başkanlığında gerçekleştirilen Komisyonumuzun 12/12/2021 tarihli toplantısında görüşülmüştür. Görüşmelere Sağlık Bakan Yardımcısı Halil ELDEMİR ile Sağlık Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü temsilcileri katılmıştır.

Geri çekilen maddeler üzerinde Komisyon Başkanı ve milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Geri çekilen maddelerin çok daha kapsamlı ve tüm dengeleri gözetken bir yaklaşımla yeniden değerlendirilmesinin ve ilgili ihtisas komisyonlarının katkılarının alınmasının önemli olduğu,

➤ Genel Kurulda tüm partilerin uzlaşması neticesinde yeni maddeler olarak düzenlemelerin ihdas edildiği,

➤ Komisyon Başkanının herhangi bir komisyon toplantısı yapmadan, söz konusu maddeleri geri çekmesinin hukuki olmadığı ve bu uygulamanın İhtüzüğe ve Anayasaya aykırılık teşkil ettiği,

➤ Maddelerin Komisyona geri çekilmesine ilişkin İhtüzüğün 88’inci maddesinin yerleşik uygulamalarının göz önünde bulundurulması gerektiği, Genel Kurulda Komisyon Başkanının Komisyonu temsil ettiği, ihtüzüğün farklı maddelerinde benzer hükümler bulunduğu, benzer yerleşik uygulamaların kararlı, güçlü teamül haline geldiği ve öteden beri uygulandığı,

➤ Hem hekimleri hem de dış hekimlerini kapsayan ve oylaması yapılmış olan maddenin geri çekilmesinin kamuoyunda ve sağlık camiasında oluşmuş olan beklentiye olumsuz noktaya getireceği,

➤ Yapılan yasal değişikliğin sadece kamuda çalışan ya da kamudan emekli hekimlere değil, SSK ve BAĞ-KUR emekli hekimlere de yapılması ve üniversitelerin de içinde yer aldığı tüm sağlık birimlerinde çalışan hekimlere ve sağlık çalışanlarına bunun yansıtılması gerektiği,

➤ Son yıllarda sağlık alanında uygulanan politikalar sonucunda çok önemli gelişmeler kaydedildiği,

➤ Sağlık çalışanlarının pandemi sürecinde çok özverili ve fedakarca çalıştıkları,

➤ Döner sermaye ve performans sisteminden de derhâl vazgeçilmesi ve sabit ödemelerin emekliliğe yansıtılması gerektiği,

➤ Hekim maaşlarında artış öngören düzenlemenin birtakım dengelerin yeniden gözden geçirilmesi ve hesaplamaların tekrar yapılması gerekliliğinden kaynaklı olarak geri çekildiği ve sağlıkla ilgili esas komisyonda detaylı bir şekilde görüşülmesi gerektiği,

➤ Sağlık Bakanlığında çok farklı kadro ve unvanlar altında çalışan oldukça büyük bir insan kaynağının bulunduğu, bu nedenle bu kadrolardan bazı meslek gruplarının özlük haklarında iyileştirme öngören düzenlemenin eşitsizlik yaratacağı,

➤ Sağlık çalışanlarına yönelik düzenlemenin geri çekilmek suretiyle ilgili komisyonda kapsamlı bir değerlendirme yapmak suretiyle tüm sağlık çalışanlarını kapsayacak bir düzenlemenin hayata geçirilmesine ilişkin taleplere Meclisin ne kadar duyarlı olduğunun bir göstergesi olduğu,

➤ Hekimler arasında belli branşlara ilginin azaldığı, özellikle son yıllarda yurtdışına giden hekim sayısında ciddi bir artış olduğu ve bu durumun herkesi endişelendirmesi gerektiği,

➤ Ülkemizde sağlık alanında, özellikle hekimler ve hekim dışı sağlık personeli açısından özlük hakları, emeklilik, çalışma saatleri, fiziki koşullar gibi pek çok farklı sorunlar olduğu,

belirtilmiştir.

Sağlık Bakan Yardımcısı Halil ELDEMİR tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Genel Kurulda yeni madde ihdası ile yapılan düzenlemenin sadece uzman hekim ve hekimleri ve Sağlık Bakanlığında çalışanları kapsayan bir düzenleme olduğu; sağlık hizmeti sunan üniversiteleri ve diğer üniversiteler içerisindeki sağlık çalışanları ile sosyal güvenlikteki, hudut ve sahillerdeki ve adli tıptaki sağlık çalışanlarını kapsamadığı,

➤ Sağlık çalışanlarının yardımcı sağlık çalışanı ve sağlık çalışanı gibi ikili bir kategoriye ayrılmadığı ve hepsinin sağlık çalışanı olduğu; hekim sağlık çalışanı ve hekim dışı sağlık çalışanı şeklinde belki bir ayırım yapılabileceği,

➤ Tüm sağlık çalışanlarını ilgilendiren bir düzenlemenin yapılması adına Meclisin göstereceği iradeye Bakanlık tarafından her türlü katkının verileceği, sağlık çalışanlarına yönelik iyileştirmenin tamamlanması gerektiği,

➤ Çeşitli sebeplerle yurtdışına çalışmaya giden hekim sayısındaki artışın olumsuz bir gelişme olduğu,

➤ Genel Kurulda yapılan madde ihdası ile taşradaki, kırsal bölgelerdeki, şehir merkezi dışındaki hastanelerde çalışan hekimlerin özel hastanelere ve yurtdışına gitmelerini önlemeye yönelik düzenleme yapıldığı

ifade edilmiştir.

Teklifin 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci, 6'ncı ve 7'nci maddeleri Komisyonda kabul edilen önergelerle metinden çıkarılmıştır.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ziya Altunyalız</i>	<i>Fahri Çakır</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Konya	Düzce	Zonguldak
Kâtip	Üye	Üye
<i>İffet Polat</i>	<i>Müzeyyen Şevkin</i>	<i>Ayhan Altuntaş</i>
İstanbul	Adana	Ankara
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Abdurrahman Başkan</i>	<i>Çetin Osman Budak</i>	<i>Şahin Tin</i>
Antalya	Antalya	Denizli
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Yasin Öztürk</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Osman Boyraz</i>
Denizli	Gaziantep	İstanbul
(Son oylamada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Cihat Sezal</i>	<i>Hacı Özkan</i>	<i>Fuat Köktaş</i>
Kahramanmaraş	Mersin	Samsun
	Üye	Üye
	<i>Kadim Durmaz</i>	<i>Muazzez Orhan Işık</i>
	Tokat	Van
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

16 Kasım 2021 tarihinde Komisyonumuza havale edilen ve 23 Kasım 2021 tarihinde Komisyonda görüşmeleri tamamlanan, 1 Aralık 2021 tarihinde Genel Kurul'da 287 sıra sayısı ile görüşülmeye başlanan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine görüşmeler sırasında 2 ila 7nci maddeler olarak eklenen düzenlemeler genel kurulda tüm parti gruplarının desteği ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Anılan Teklifin genel kurul görüşmelerine 3 Aralık 2021 tarihinde yeterli çoğunluğun sağlanamaması nedeniyle ara verilmiş, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyaldız tarafından İç Tüzüğü'nün 88'nci maddesi kapsamında TBMM Başkanlığına sunulan tezkere ile anılan Teklifin 2 ila 7'nci maddelerinin çekilmesine yönelik işlem tesis edilmiştir.

Komisyonumuz Teklifin 2 ila 7'nci maddelerini görüşmek üzere 12.12.2021 tarih ve Z-094613545-130.02-927132 sayılı yazı ile aynı tarihte saat 12:00'de toplantıya davet edilmiştir.

İÇTÜZÜK YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRMEMİZ

Komisyon Başkanının TBMM Başkanlığına sunduğu tezkerede “287 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin yeni ihdas edilen 2, 3, 4, 5, 6 ve 7'nci maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin İçtüzüğü'nün 88'inci maddesi uyarınca Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna geri verilmesini arz ve teklif ederim.” denilmek suretiyle yapılan işlemin dayanağı olarak İç Tüzüğü'nün 88'inci maddesine atıf yapılmıştır.

İç Tüzük 88'nci madde;

“Esas komisyon teklifin tümünün, belli bir veya birkaç maddesinin, komisyona geri verilmesini, bir defaya mahsus olmak üzere isteyebilir.

Bu istem, görüşülmeksizin yerine getirilir. Teklifin tümü geri istenmişse, teklif hakkında verilen bütün önergeler; teklifin belli bir veya birkaç maddesi geri istenmişse, o madde veya maddeler hakkındaki önergeler esas komisyona verilir.”

hükümünü amirdir.

Anılan hükümde de açıkça belirtildiği üzere, teklifin tümünün, belli bir veya birkaç maddesinin, komisyona geri verilmesini, bir defaya mahsus olmak üzere isteme yetkisi münhasıran

Komisyon'a aittir. İç Tüzükte Komisyona münhasıran verilen yetkilerde bilhassa önergelerin görüşülmesinde Komisyonun salt çoğunluğu arandığından yetkili öznenin Komisyon olduğu ve Komisyonun iradesinin arandığı açıktır. Bu kapsamda Komisyonumuz 88'inci maddede tanımlanan yetkisini kullanmak üzere herhangi bir toplantı yapmamış olup, ilgili maddelerin geri çekilmesine yönelik bir karar almamıştır. Komisyonun karar almadığı hususta, münhasıran Komisyona ait olan yetkiyi Komisyon Başkanı kendi uhdesinde kullanmış olup, yapılan işlem İç Tüzüğün 88'inci maddesine açıkça aykırılık taşımaktadır.

2 İLA 7'NCİ MADDELER YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

2020 yılı Mart ayında ülkemizdeki ilk vakanın açıklandığı Covid-19'la mücadelemizde başta doktorlar olmak üzere, tüm sağlık çalışanlarımızın fedakarca çalışmaları karşılığında yaşadıkları sorunların çözümü noktasında adım atılmakta geç kalınmıştır. Uzun çalışma saatleri, emeklerinin karşılığı olan ücreti alamamaları gibi en temel problemlerinin yanı sıra sağlıkta şiddetin de mağduru olmalarının önüne ne yazık ki geçilememiştir.

Uzun dönemdir sağlıkçılarımızın yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla tüm sağlıkçıları kapsamaması nedeniyle eksik de olsa 2 ila 7'nci maddeler ile doktor ve diş hekimlerinin ücret ve özlük haklarının iyileştirilmesi yönünde adım atılmasını CHP Grubu olarak destekliyoruz. Bu kapsamda Genel Kurulda oybirliği ile kabul edilen düzenlemelerin geri çekilmesine karşıyız.

Ülkemizin yetiştirdiği nitelikli doktorlarımız, ülkemizin de ihtiyacı bulunmasına rağmen, Ak Parti dönemi politikalarının yaşanan sorunlara bir çözüm vaat etmemesi nedeniyle 2012 yılından bu yana 5194 doktor Türkiye'yi terk ederek yurtdışına gitti. Pandemi sürecinde yaşanan politikasızlığın sonucunda istifa eden doktor sayımız 8 bini buldu.

Sağlık sektöründe yaşanan derin sorunların çözümünde esaslı bir adım olmamakla, tüm sağlıkçıları kapsamamakla ve çok geç kalınmış bir adım olmakla birlikte Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu eksik bulduğumuz iyileştirmeye amasız fakatsız, kayıtsız şartsız tam destek verdiğimiz altını Genel Kurulda ve Komisyon görüşmelerinde ısrarla çizdik.

Komisyon görüşmeleri esnasında ilgi 2 ila 7'nci madde tekliflerin Kanun Teklifinden çıkarılması halinde sağlık çalışanlarının özlük ve mali haklarına yönelik nasıl bir düzenleme getirileceği hususu cevaplandırılmamıştır. Meslek mensuplarının örgütlerinin kamuoyuna yansıyan eleştirileri ile partimizin eleştirilerinin giderilip giderilmeyeceği belirsizdir. Yeni bir teklif getirilmeden ilgi maddelerin teklif metninden çıkartılması hususuna karşıyız.

Bununla beraber Komisyon da dile getirdiğimiz üzere sağlıkçılara söz verilen 3600 ek göstergeye yönelik düzenlemeler ile sağlık alanında hekimler dışında faaliyet gösteren başta eczacılar, hemşireler olmak üzere, ebeler, yoğun bakım çalışanları, röntgen teknisyenleri, laboratuvar teknisyenleri, hasta bakıcılar, odyometristler, odyologlar, psikologlar, sağlık memurları, sağlık teknisyenleri, sağlık teknikerleri, acil tıp teknisyenleri, sosyal çalışmacılar, biyologlar, çocuk gelişimcisi, diyetisyen, fizyoterapist, iş ve uğraş terapisti, dil ve konuşma terapistleri, perfüzyonistler ve sağlık fizikçileri gibi yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında yer alan sağlıkçılar bu iyileştirmeden yararlanamamaktadır.

Sonuç olarak;

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, 2 ila 7'nci maddelerin geri çekilmesine yönelik Komisyon Başkanınca tesis edilen işlemin ve Komisyon görüşmelerinin İç Tüzük ve Anayasa'ya aykırı olduğunu, söz konusu düzenlemelerin yeni ve eksiklikleri ve adaletsizlikleri gideren bir düzenleme getirilmeden teklif metninden çıkartılmasına karşı olduğumuzu ve 2 ila 7'nci maddelerde yapılan düzenlemelerle doktor ve diş hekimleri için sağlanan iyileştirmelerin sağlıkçıların tümünü kapsayacak şekilde düzenlenmesi hususunda Komisyon da dile getirdiğimiz önerilerin Genel Kurulca dikkate alınması gerektiğini savunuyoruz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Çetin Osman Budak

Antalya

Kadim Durmaz

Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

287 SIRA SAYILI KANUN TEKLİFİNDEN, TBMM GENEL KURULUNDA İHDAS EDİLEN 2, 3, 4, 5, 6 VE 7. MADDELERİNİN TEKLİF METNİNDEN ÇIKARILMASINA İLİŞKİN RAPOR HAKKINDA MUHALEFET ŞERHİMİZDİR.

287 sıra sayılı Kanun teklifinin ihdas edilen 2,3,4,5,6,7. Maddelerinin; TBMM Genel Kurulunda görüşülüp oylandıktan sonra “Enerji, Ticaret, Sanayi, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna” geri çekilmesi ve burada ihdas edilen maddelerin yasa metninden çıkarılması, zaten sorunlu olan torba yasa uygulamasının en kötü örneklerinden birisi olarak kayıtlara girmiştir. Bu şekilde torba kanun yapma tekniğinin, demokratik işleyişle ilgisi olmadığını TBMM çatısı altında sürekli ifade etmekteyiz. TBMM İç Tüzüğü, Anayasanın ilgili hükümleri ve kanun yapma tekniğine uygun olmayan bu yaklaşım terk edilmelidir. Teklifin komisyon gündemine taşınması sürecinde sadece komisyon başkanının imzasının esas alınması tüm partilerden vekillerin iradesinin dikkate alınmaması da bir sorun olarak yaşanmıştır. Komisyon tezkeresi İç Tüzük madde 88’e dayanmaktadır ancak bu maddede geçen komisyon ifadesine riayet edilmemiş ve komisyon başkanı tezkere için yeterli sayılmıştır. Oysa olması gereken komisyon üyelerinin tamamının rızasının alınmasıydı. Bu yönüyle iç tüzük ihlal edilmiş ve demokratik bir işleyiş göz ardı edilmiştir.

1 Aralık 2021 Tarihinde TBMM Genel Kurulunun 1. Oturumunda AKP milletvekillerinin teklifi ile ihdas edilen ilave maddeler, bütün partilerin oy birliği ile tüm eksiklerine ve eleştirilerimize rağmen 287 sıra sayılı Kanun teklifine eklenmiştir.

Doktor ve dış hekimlerinin özlük haklarını iyileştiren düzenleme oy birliği ile yasa metnine yeni maddeler ihdas edilerek eklenmiştir. Ancak Genel Kurulda oy birliği ile ihdas edilen aşağıdaki maddeler, bu maddelerin hiç tartışılmadığı ve ilgili olmadığı açık olan “Enerji, Ticaret, Sanayi, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna” geri çekildiği ve burada da 12 Aralık 2021 Pazar günü yapılan komisyon görüşmesi sonucunda kanun teklifinden tamamen çıkarıldığı görülmektedir.

Kanunların toplumun ilgili kesimlerinin temsilcileri olan odalar, sendikalar, dernekler veya demokratik kitle örgütlerinin görüşleri alınarak yapılması gerekliliğini bir kez daha vurgulamak gerekiyor. Sağlık emekçilerinin sağlığı ve özlük haklarına ilişkin bir düzenleme yapılırken, Türk Tabipleri Birliği, Türk Dış Hekimleri Birliği, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası, Türk Hemşireler Derneği, Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği, Türk Psikologlar Derneği ve Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği başta olmak üzere bu alanda örgütlü yapıların görüşü alınmalıdır.

Koronavirüs süreci devam ederken ve her gün yüksek risk altında sağlık emekçileri hizmet verirken iş barışını geliştirecek, iş güvenliğini arttıracak ve çalışma koşullarını insan onuruna yakışır şartlara kavuşturacak düzenlemelerin hala yapılmamış olması Türkiye için olumsuz bir durumdur. Sağlıkta şiddetin önlenmesi, mesai saatlerinin kısaltılması ve ücretlerin tüm sağlık emekçileri için yoksulluk sınırının üzerine çekilmesi gerekmektedir. Türkiye’de mezun sayısı kadar doktorun her yıl ülke dışına çıktığına ilişkin veriler kamuoyuna yansımaktadır. Beyin göçü hızlanan nitelikli mesleklerde bu gidişatın çok kapsamlı ve olumsuz sonuçları yaşanacaktır. Başta doktorlar olmak üzere birçok nitelikli meslekte insan gücünün yurtdışına gittiği ve birçok meslekte de bu eğilimin arttığı bilinmelidir. Özellikle devam eden ekonomik kriz, işsizlik ve yoksulluk koşullarında nitelikli insan gücünün insan onuruna yakışır iş ve yaşam koşulları için ülkeyi terk ettiği bilinmelidir.

2016 yılından bu yana yaşanan kur şoklarının da etkisi ile ülkede çalışan emekçilerin ücretleri AB ve OECD ortalamalarının çok altında bir düzeye düşmüştür. Türkiye’de bir doktorun ücretinin, bazı AB-OECD ülkelerinde asgari ücret değerinin altında kaldığı görülmelidir. Türkiye koşullarında görece daha yüksek ücret alan doktorlar dışındaki tüm mesleklerdeki ücret düzeyleri ise artık açlık sınırına yaklaşmaktadır.

Kamudaki toplu sözleşme düzeneğinin sonucu olarak sağlık alanındaki emekçiler yıllardır reel enflasyonun altında ücret zamları ile hizmet sunmaktadır. 2010 yılından bu yana reel zam alamayan tüm kamu emekçileri gibi sağlık emekçileri de yaşanan ekonomik kriz nedeniyle yoksullaşmıştır. Kamu emekçilerine yıllardır yapılan zam, enflasyon oranının altında kalmaktadır. Kamu emekçilerinin döviz, altına ve diğer emtialara endeksli ücret düzeylerinin azalışı gösterdiği bilinmektedir.

Tüm bu yoksullaştırma politikalarına rağmen sağlık emekçilerinin tek sorunu ücretlerinin düşüklüğü değildir. İşyerinde şiddet, mobbing ve liyakatsiz idarecilerle mücadele eden sağlık emekçilerinin iş yükü ve mesai saatleri de düzenleme gerektirmektedir. Ancak Sağlık emekçilerinin sağlığı, hakları ve özlük hakları torba yasaların ek maddeleri kapsamında ele alınması konunun iktidar tarafından nasıl ele alındığını göstermektedir. Koronavirüs süreci devam ediyorken tüm sağlık emekçilerine yönelik kapsamlı koruyucu haklar düzenlenmelidir. Sağlık işkolunda hastane ve sağlık kurumlarında; klinik, poliklinik, acil servis, yoğun bakım, ameliyathane, aile ve toplum sağlığı merkezleri, sosyal servisler, filyasyon, aşı merkezlerinde hekim, diş hekimi, eczacı, hemşire, teknisyen, laborant, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, fizyoterapist, ergoterapist, sağlık işçileri hep birlikte toplum sağlığı için sağlık hizmeti vermektedir.

İş yerinde ve iş kolunda barışçıl bir ortam sağlanması sağlık meslekleri arasındaki ekip çalışması ve uyum için gereklidir. Sağlığın bir ekip işi olduğunu ifade eden sağlık emekçileri; ağır çalışma koşullarından, uzun nöbet saatlerinden, eksik istihdamdan, sağlıkta devam eden ve gerekli önlemleri alınmayan şiddetten, özlük haklarının aşındırılmasından şikâyet etmektedir. Sağlık emekçilerine yönelik acil düzenleme gerektiren bu başlıklar geciktirilmeden ilgili komisyonlarda ele alınarak TBMM gündemine taşınmalıdır. Tüm bu olumsuz koşullar altında çalışan sağlık emekçilerinin yoksulluk sınırının da altında kalan düşük aylıkları ve gelirleri nedeniyle zor durumda olduğu ve geçinemediği bilinmelidir.

Ücretler üzerindeki vergi dilimi etkisi azaltılarak tüm kamu emekçileri için derhal yapılabilecek iyileştirmeler mevcuttur. Ancak sağlık alanına özgün kadro ve ücrete ilişkin durum ayrıca ele alınmalı ve sağlık emekçilerinin emeğini, sağlığını koruyan bir yapı geliştirilmelidir. Bu düzenlemeler torba yasalara ek yapılarak değil; kapsamlı bir çalışma ile ilgili kurum, kuruluşlar ve demokratik kitle örgütleri ile meslek kuruluşları dahil edilerek yapılmalıdır. Bu düzenleme sağlık hizmetlerinin vatandaşlara etkili bir şekilde sunulması için de gereklidir.

287 Sıra Sayılı Kanun teklifine ihdas edilen ve oy birliği ile genel kurulda teklife eklenen değişiklikler; sadece hekimleri içerdigi için tüm sağlık emekçilerini kapsamadığı, sağlık emekçileri arasında kamu ve özel sektörde uygulama farklılıklarına yol açacağı, bütçede yeterli ödenek olmadığı gerekçeleri ile maddelerin kabulünden bir gün sonra geri çekilmiştir.

Bizler HDP grubu adına, söz konusu düzenlemenin eksiklerine rağmen olumlu olduğunu hem genel kurulda hem de komisyonda ifade ederek desteklediğimizi, eksikliklerin ise değişiklik önerileri ile tamamlanabileceği ifade ettik. Bu kapsamda yapılacak madde ihdaslarının tüm sağlık çalışanlarının kapsanması amacıyla aşağıdaki değişiklik önergesini verdik.

Bu düzenleme ile tüm sağlık emekçilerinin aylıklarında iyileştirme amaçlanmıştır. Sağlık ve sosyal hizmet veren ve aynı ekibin parçası olan hiçbir personel dışlanmamalı, ayrımcılığa maruz kalmamalıdır. Teklifi ile tüm sağlık çalışanlarının özlük ve emeklilik hakları tanınacak, çalışma barışı ve huzuru sağlanmıştır olacaktır.

Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlarda çalışan diğer personelin mağduriyetini gidermek ve Covid -19 Pandemisinde mücadele eden sağlık personeli arasında ayrımcılık yapmamak için tabip dışı personelin de sabit ek ödeme diye isimlendirilen ek ödemelerinin artırılması gerekmektedir. Aksi takdirde çalışma barışı bozulacak, sağlığın ekip hizmeti olma vasfı ortadan kalkacaktır. Ayrıca Memur Sen ile Kamu İşveren Kurulu arasında Ağustos 2021’de yapılan Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde hekim dışı personelin sabit ek ödemelerinin 20 puan artırılmasına dair düzenleme oldukça yetersizdir. Yaşanan kur krizi ve enflasyon artışı nedeniyle ücret artışı ve toplu sözleşme hükümleri kadük kalmaktadır. Bu bağlamda adaletsizliğin ve dengesizliğin giderilmesi amacıyla aşağıdaki değişiklik önermesini verdik.

“375 Sayılı KHK’nın ek 9. maddesinin 1. fıkrası uyarınca ekli I sayılı ek ödeme oranları cetvelinde hizmet sınıfları itibari ile yer verilen oranlar Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında görev yapan personel için 150 puan artırılmıştır.”

Tabip ve dış tabipleri için bu yasa teklifi ile önerilen düzenleme kısmen olumlu olmasına rağmen aile hekimleri bu olumlu düzenlemeden yeterince yararlanamıyor görünmektedir. Bu bağlamda Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlar ile sağlık ve sosyal hizmetin verildiği diğer kuruluşlarda çalışan diğer personelin mağduriyetini gidermek ve Covid -19 Pandemisinde mücadele eden sağlık personeli arasında ayrımcılık yapmamak için tabip dışı personelin de sabit ek ödeme diye isimlendirilen ek ödemelerinin artırılması gerektiği neredeyse tüm partiler ve ilgili kuruluşlarca ifade edilmiştir.

Özetle HDP olarak yasa tasarısında kamuda çalışan hekimlere getirilen sabit ödemenin üniversiteler dahil tüm sağlık birimlerinde çalışan hekimlere ve sağlık çalışanlarına yansıtılması gerektiğini ifade ediyoruz. Doktor emeklileri ile ilgili düzenleme de SGK ve Bağ-Kur Emeklileri dahil tüm doktorları kapsayacak şekilde genişletilmesi gereken olumlu bir düzenlemedir. Tüm emekliler de olduğu gibi doktor emeklilerinin de maaşları düşüktür. Bu bağlamda;

- TBMM’ye getirilecek düzenlemede unvan, kadro, derece, kıdem gözetilerek tüm sağlık çalışanı meslek grupları adına iyileştirme yapılmalıdır.
- Sağlık alanında döner sermaye ve performans sisteminden vazgeçilmelidir ya da performansın maaşa etkisi azaltılmalı ve en fazla %15’e kadar yansıtılmalıdır.
- Sağlık alanında sabit ödemeler emekliliğe yansıtılmalıdır.
- Tüm hekimler ve sağlık emekçileri açısından ek gösterge 3600, 7200; özel hizmet tazminatı oranlarında artış esas alınarak düzenleme yapılmalıdır.
- Pandemiye çalışılan her yıl için 120 gün yıpranma payı düzenlenmelidir.
- Covid 19 meslek hastalığı sayılmalı ve gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Özel hastanelere ve şehir hastanelerine ayrılan kamu kaynaklarının kısılması ve kamucu bir sağlık politikasının esas alınması sağlanmalıdır.
- İlaç, muayene, tetkik vb. adlar altında halktan alınan ödemelere son verilmelidir.
- Sağlıkta Şiddet Yasası ilgili meslek kuruluşlarının görüşleri doğrultusunda geciktirilmeden çıkarılmalıdır.
- 5 Dakikada 1 Randevu verilmesi sistemine son verilmelidir.
- Aile Hekimleri Ceza Yönetmeliği hekimlerin talepleri doğrultusunda revize edilmelidir.

Halkımız için toplumsal sağlık, koruyucu sağlık hizmetlerinin iyileştirildiği, sağlık emekçilerinin sağlığı, iş barışı ve güvenliğinin sağlandığı kapsamlı bir düzenlemenin gerekli olduğunun bilincindeyiz. Sağlık çalışanlarının taleplerini karşılayacak, emekli maaşına da yansiyacak yeterli aylık gelir, çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla ivedilikle planlama ve düzenlemeler yapılmalı ve yaşam pratiğine geçirilmeli ve sözünü ettiğimiz talepleri içeren teklif ilgili komisyona acilen getirilmelidir.

Muazzez Orhan Işık

Van

TBMM Basımevi - 2021